

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Zdrowia (75.)
w dniu 23 lipca 2014 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 59. posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia.

(Początek posiedzenia o godzinie 20 minut 37)

(Posiedzeniu przewodniczący przewodniczący Rafał Muchacki)

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dzień dobry, witam państwa serdecznie.

Rozpoczynam posiedzenie senackiej komisji zdrowia.

Witam serdecznie pana ministra Bartosza Arłukowicza wraz ze współpracownikami, witam panie i panów senatorów, witam również pana marszałka Borowskiego, pana mecenasa oraz panie...

Szanowni Państwo, posiedzenie komisji jest poświęcone poprawce, którą zgłosił pan senator Marek Borowski. Proponuję... Wiemy, jakie jest meritum sprawy, czy chcecie państwo, żeby to... Myślę, że ministerstwo się do tego ustosunkuje. Czy jednak państwo chcecie prowadzić dyskusję na ten temat?

Może najpierw decyzja ministerstwa. Proszę, jak pan minister odnosi się do tej poprawki?

Minister Zdrowia Bartosz Arłukowicz:

Ja się do niej odnosiłem na sali plenarnej. Poproszę jeszcze – jeśli bym mógł, Panie Przewodniczący – o interpretację prawną dyrektora Departamentu Prawnego, pana dyrektora Puzonia. Jeśli mógłbym oddać mu na chwilę głos, to będę wdzięczny.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dobrze, bardzo proszę.

Panie Dyrektorze, chyba zmókł pan troszeczkę.
(*Wesołość na sali*)

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Zdrowia Władysław Puzoń:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Otóż propozycję poprawki, czyli tę sekwencję przepisów, zupełnie niepełną... Przepis art. 8a jest wzorowany na podobnych przepisach, chociażby w kodeksie postępowania administracyjnego, według których pracownik czy organ,

w sytuacji, gdy miałby być stroną, podlega wyłączeniu. Oczywiście konsultant, wykonując swoje czynności, nie prowadzi postępowania administracyjnego, więc trudno mówić o nim jako o stronie, mówimy jednak, że ta czynność mogłaby mieć wpływ na jego prawa i obowiązki.

Oczywiście przepis, który nakładałby tylko obowiązek poinformowania, nic by nie dał, bowiem w przeciwieństwie do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, na którą powoływał się pan marszałek Borowski i wedle której oprócz tego, że trzeba informować, to jeszcze podlega się wielu zakazom, nie można na przykład prowadzić działalności gospodarczej, tutaj nie ma zakazu wykonywania jakichkolwiek czynności. Tutaj konsultant ma tylko obowiązek po prostu poinformować o takich faktach, jak praca z podmiotami wymienionymi w art. 8c, i absolutnie może pracować. W sytuacji, gdyby akurat dana czynność... Na przykład jeśli byłby członkiem zarządu spółki farmaceutycznej produkującej jakiś określony lek i miałby dla potrzeb ministra zdrowia opiniować ten lek pod kątem wniosku o wpisanie na listę leków refundowanych, to niewątpliwie zachodziłby tak zwany konflikt interesów. I tylko w takiej sytuacji – ja tylko tak przykładowo chcę o tym powiedzieć – konsultant ma obowiązek wyłączyć się z takiej działalności. Nie musi jednak rezygnować z pracy, nie ma tu zakazów. Posłowie podlegają wielu zakazom, są art. 34 i art. 35, parlamentarzyści składają też oświadczenia, jest rejestr korzyści. Podobnie jest na gruncie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Instytucja wyłączenia oczywiście może być także... My proponujemy, żeby konsultant miał obowiązek wyłączenia się – prawda? I informuje tylko... Oczywiście może być instytucja taka, że konsultant tylko informuje, a to organ go wyłącza, zaś w przypadku k.p.a. czy kodeksu postępowania cywilnego jest to jakby bardziej, że tak powiem, wykonalne. W tej zaś sytuacji wszystko, że tak powiem, spoczywa na sumieniu konsultanta, który sam wie najlepiej... Zakładamy, że są to ludzie bardzo uczciwi i w przypadku, gdyby ten konflikt następował, wyłączą się z czynności i o tym poinformują. Nie spowoduje to jednak utraty przez nich jakiegokolwiek miejsca pracy czy miejsca działalności naukowej lub gospodarczej. Dziękuję bardzo.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Oczywiście. Dopiero w przypadku, gdyby konsultant złożył oświadczenie niezgodne z prawdą czy też nie poinformował o konflikcie interesów, który istotnie nastąpił, minister by go odwołał. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Panie Dyrektorze.
Pan marszałek Marek Borowski, proszę uprzejmie.

Senator Marek Borowski:

Jeśli mogę... Przepraszam, tu coś kiepsko ten mikrofon... No, jest dobrze.

Pan mecenas był uprzejmy tutaj poruszyć, że tak powiem, bardzo szeroki wachlarz spraw wybiegających poza istotę poprawki. Tak na marginesie, jeżeli chodzi o parlamentarzystów, to oni nie mają zakazu pracy zawodowej, mają tylko konstytucyjny zakaz wykonywania takiej działalności na majątku Skarbu Państwa, a to jest zupełnie co innego. Mogą więc pracować. I wiemy, że są tu czynni przedsiębiorcy – prawda? Są tu czynni nauczyciele, są czynni lekarze, oni pracują w odpowiednich komisjach. I oni informują o tym, że taką działalność prowadzą. I jeśli zgłaszają jakiegokolwiek propozycje, to wszyscy o tym wiedzą. Tak że tyle tytułem wyjaśnienia.

Jak jednak słusznie pan mecenas w pewnym momencie powiedział, w sytuacji, w której konsultant informuje, może zostać wyłączony przez organ. Organ może mu po prostu nie zlecić jakiegoś zadania – a już nie mówię o tym, że on sam prawdopodobnie z tego zrezygnuje. Tak więc dlaczego to w ogóle robić? Ano dlatego, że zakres przedmiotowy pracy zawodowej konsultanta jest prawie tożsamy z zakresem czynności, z których, jeśliby je podjął, musiałby się wyłączyć. Czyli tak naprawdę ten konsultant, sam nie wiem w ilu przypadkach, 50%, 60% czy 70% przypadków na dobrą sprawę powinien się wyłączyć z takiej czynności. I za każdym razem ryzykuje, że jeżeli się nie wyłączy, to nie będzie tak, że pan minister będzie się zastanawiał, czy go odwołać, czy go nie odwołać – bo ustawa mówi jasno: odwołać. A jeżeli tego nie zrobi, to będzie to naruszenie przepisów.

Krótko mówiąc: wpędzamy się tutaj w niedobrą sytuację prawną. Ja po prostu naprawdę nie rozumiem... Ja przecież generalnie tę ustawę popieram, ja nie mam do innych jej zapisów żadnych uwag. Ale naprawdę nie rozumiem, czemu powodować taki konflikt i tego rodzaju problem, jeśli sama informacja absolutnie wystarczy. Dziękuję.

(*Minister Zdrowia Bartosz Arłukowicz: Czy mogę, Panie Przewodniczący...*)

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję uprzejmie, Panie Marszałku.
Proszę uprzejmie, Panie Ministrze.

Minister Zdrowia Bartosz Arłukowicz:

Panie Marszałku – zwracam się do pana marszałka Borowskiego – takie przepisy już dzisiaj obowiązują na przykład w Radzie Przejrzystości. To jest rada, która jest przy Agencji Oceny Technologii Medycznych, służącej opiniowaniu wpuszczenia lub niewpuszczenia leków na listy refundacyjne. I tam jest taki zapis: członek Rady Przejrzystości, jeśli dostrzeża potencjalny konflikt interesów, wyłącza się sam z prac na odcinku tego leku, tak to

powiem. Tak więc on się nie wyłącza z pracy całej komisji, mimo iż przecież stosuje te leki, lecz nimi – bo przecież duża część tej rady to lekarze. Tak że on się wyłącza tylko wtedy, gdy jego działania zawodowe dotyczą danego leku, czyli gdy ma jakikolwiek związek z firmą produkującą taki lek. I to działa, już od dwóch lat.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Proszę, Panie Marszałku.

Senator Marek Borowski:

Otóż wtedy, gdy mamy bardzo jasno określone pole ewentualnego konfliktu interesów, to w porządku. Czyli gdy na przykład ktoś pracuje przy ocenie leków, a jednocześnie jest związany z daną firmą farmaceutyczną, to wtedy jest jasne. I tu jest taki przepis, w którym mowa, że taki człowiek powinien się wyłączyć z czynności – według obecnej propozycji – jeśli w grę wchodzi podmiot, który przekazał korzyść określoną w art. 8d, czyli na przykład gdy konsultant skorzystał z wyjazdu sponsorowanego albo otrzymał jakiś prezent, którego wartość przekroczyła sumę 380 zł itd. To jest więc bardzo konkretny zapis, i tu jakby nie ma problemu. Jednak w grę wchodzi również ppkt a: „podmiotu wymienionego w art. 8c ust. 1” – i tam są wymienione praktycznie wszystkie zawodowe sytuacje dotyczące konsultanta, niezwiązane akurat z lekami, tylko z jego działalnością zawodową. Dlatego gdyby to wyłączenie dotyczyło jedynie bardzo konkretnych rzeczy, to tak, ale ono jest w tej chwili tak szerokie, że... I stąd wynika moja propozycja.

Minister Zdrowia Bartosz Arłukowicz:

To jeszcze, jeśli pan przewodniczący pozwoli, jedno, ostatnie zdanie.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Minister Zdrowia Bartosz Arłukowicz:

Ta działalność zawodowa może też, Panie Marszałku, polegać na przykład na tym, że konsultant jest pracownikiem nauki i prowadzi badania naukowe dotyczące, powiedzmy, cząsteczki, która jest zawarta w tym leku, i to nie ma związku z jakąkolwiek firmą. On po prostu prowadzi badania naukowe w celu poznania skuteczności tej cząsteczki, czyli tego, że tak powiem, co leczy w takim leku, tak że to nie dotyczy konkretnej firmy. I to stąd wynika ten zapis. I dlatego też jest ten zapis, że taki człowiek musi się wyłączyć wtedy, kiedy to narusza jego...

Panie Dyrektorze, jak tam brzmi ten zapis? Bo nie mam ustawy przed sobą. „Jego prawa i obowiązki”?

(*Głos z sali: I obowiązki, tak jest.*)

...Prawa i obowiązki. Taki był wątek naszego myślenia.

W związku z tym my pozostaniemy przy swoim zapisie i nie będziemy mogli poprzeć tej poprawki.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo.

Senator Marek Borowski:

Jasne. Ja tylko mogę powiedzieć, że ten przykład, który pan minister podał ostatnio, pokazuje, jaka jest rozległość potencjalnego konfliktu interesów i jaki problem będzie miał konsultant za każdym razem, zastanawiając się, czy przypadkiem nie narusza to... czy nie wchodzi to w zakres jego praw i obowiązków.

Przewodniczący Rafał Muchacki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Przyznam się, że... Mogę powiedzieć, że mnie to akurat też dotyczy. I powiem państwu tak: dobry konsultant – a mam nadzieję, że takim jestem – dokładnie wie, kiedy... On ma pojęcie, kiedy to narusza, a kiedy nie. I tutaj proszę mi wierzyć, że ta ustawa, ten zapis, Panie Marszałku, akuratnie... On mi się podoba, tak prawdę powiem, nie na tej zasadzie, że jest ładnie napisany. Po prostu już jakiś czas wykonuję tę funkcję, i znam też kolegów, i wiem, jak w tej chwili nam się patrzy na ręce. I to dobrze. To dobrze. Tak że wiem, kiedy ten konflikt interesów może wystąpić, kiedy on zachodzi. I wiem, że nie ma już w tej chwili takich sytuacji – a były i są mi znane z mojej praktyki medycznej – kiedy

konsultanci rzeczywiście mieli coś za uszami, tak bym to powiedział. Teraz takich sytuacji nie ma. I ten zapis, on akurat... Jeżeli minister chce odwołać konsultanta, to nie musi się powoływać na ten zapis, nie, minister ma wiele innych sposobów, żeby tego konsultanta nie było. A bardzo istotne jest, żeby konsultant rzeczywiście miał czyste ręce i żeby konfliktu interesów nie było.

Nie wiem, czy ktoś z pań i panów senatorów jeszcze w tej kwestii chciałby zabrać głos. Skoro nie, to dziękuję.

I wobec tego, Panie Mecenasie, możemy głosować zgodnie z kolejnością... Był wniosek o odrzucenie tej ustawy o zmianie ustawy w całości, i to muszę poddać pod głosowanie na samym początku.

W związku z tym pytam, kto jest za odrzuceniem tej ustawy o konsultantach w całości.

Kto jest za? (4)

Kto jest przeciw? (5)

Nie ma wstrzymujących się od głosu.

Drugi wniosek, o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (5)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? Nikt.

I na tym, proszę państwa, kończymy.

Jeśli państwo pozwolicie, ja w dalszym ciągu, już do końca, będę pełnił obowiązki sprawozdawcy.

(*Głosy z sali: Dobrze.*)

Dobrze. Dziękuję państwu bardzo.

Zamykam posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 51*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii